

Kompostering av slam och latrin

En kompostanläggning ska bestå av två behållare för att kunna kompostera växelvis. Storleken på behållarna ska vara minst 0,5 m³ vardera för fritidsboende och 1,0 m³ vardera för permanentboende. Vid val av storlek på komposten bör du ta hänsyn till att behållarna ska kunna rymma sex månaders latrinproduktion, inklusive strömedel. En latrinkompost ska ha tät botten och locket ska skydda mot regn. Behållarna ska vara ventilerade. Det är viktigt att behållaren är skadedjurssäker.

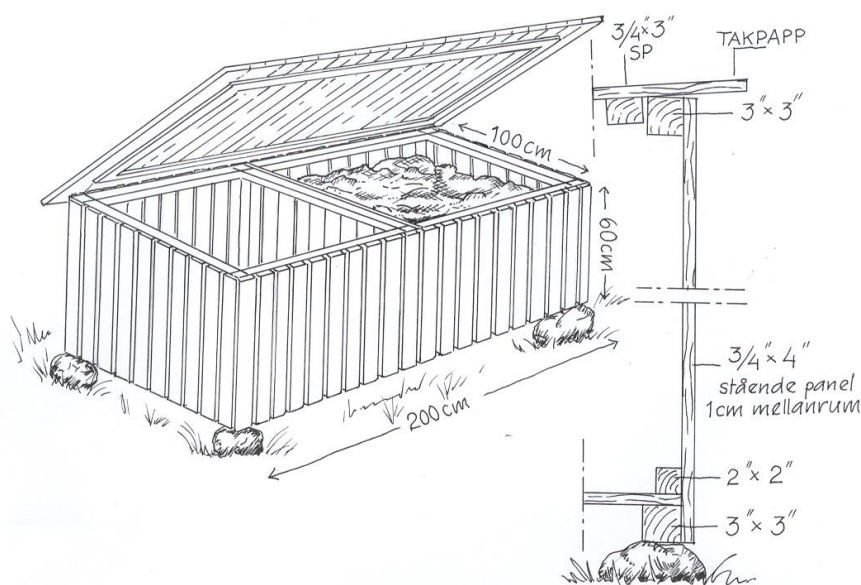
Placering

Placera inte komposten för nära grannfastigheten, minst fem meters avstånd krävs. Prata först med dina grannar. Placera inte heller komposten för nära uteplatser och dricksvattenbrunnar. Komposten bör placeras i skugga av t.ex. träd för att undvika uttorkning på grund av solljus eller vind.

Olika typer av kompostanläggningar

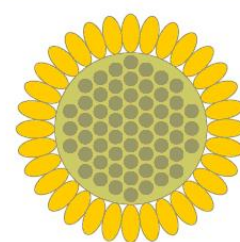
Byggd av impregnerat trä

Anläggningen kan utföras enligt ritningsförslag i tryckimpregnerat eller på annat sätt behandlat trä. Botten och minst 20 cm upp på sidoväggarna ska vara täta, använd exempelvis tjärpapp. Ventilationen kan ske genom springor eller hål i sidorna.

Fabrikstillverkade komposter

Färdiga komposteringsanläggningar i plast och trä finns i handeln. Vill du kompostera animaliskt avfall behöver du en varmkompost. Tänk på att det krävs en anmälan till förbundet om du vill kompostera matavfall.

**SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND**

136 81 Haninge
BESÖKSADRESS
 Rudsjöterrassen 5
TELEFON 08-606 93 00
FAX 08-606 93 01
E-POST
 miljokontoret@smohf.se
 www.smohf.se

Skötselråd för latrin

1. Lägg först ett minst 20 cm tjockt torrmullslager eller annat strömaterial i behållarens botten. Ovanpå detta varvas sedan latrin med torvmull. Mindre mängder torra löv och gräs kan även läggas i komposten. Undvik saftiga växtdelar och nyslaget gräs.
2. Komposten ska stå i minst sex månader utan påfyllning för att smittämnen ska få tid att brytas ned. Fyll under tiden den andra behållaren.
3. Det är viktigt att tillräckligt med vätskeabsorberande material tillförs, t.ex. torvströ eller löv. För att hålla borta fluglarver och dålig lukt kan släckt kalk, kalkmjöl eller dolomitmjöl tillföras. Använd inte preparat som innehåller klorföreningar.

Urinseparering

Det finns toaletter som separerar urin från övrigt toalettavfall. Separerad urin får inte ledas till bad-, disk- och tvättavloppet (BDT), på grund av att BDT-avlopp inte är avsedda att ta emot den stora kvävemängd som urin innehåller. Dessutom är själva idén med separationstolett att urinen ska tillföras växtligheten och inte belasta grundvattnet. Urinen ska istället samlas upp i en tank som ställs i ett kallt utrymme för att minska risken för bakterietillväxt och kväveförlust. Urinen sprids sedan under växtsäsongen på den egna tomten. När du sprider urin i din trädgård behöver du en odlingsbar yta på minst 40-50 m² per person för ett års uppsamlad urin. Om du har en liten tomt, eller en tomt med lite odlingsbar yta, ska du undvika en urinseparerande toalett.

Ta hand om slam från avloppsanordning

I vissa fall kan det vara möjligt att ta hand om slam från avloppet på den egna fastigheten. Observera att tillstånd krävs. Ansökan prövas i enskilda fall och dispens kan endast medges om det finns särskilda skäl.

Kompostering av slam från WC medges endast där det finns särskilda skäl samt att det finns teknik som medger en hygienisk acceptabel behandling. Det innebär i princip att tekniken för egen hantering ska vara en del av processen i den aktuella avloppsanordningen. Kompostering av WC-vatten från sluten tank medges inte.

Slammet i en slamavskiljare lägger sig dels på ytan som flytslam och dels på botten. Slamtömningen ska ske regelbundet minst två gånger per år om WC-avlopp är anslutet till anläggningen, och minst vartannat år om det enbart är BDT-avlopp. Hösten är den bästa årstiden att utföra arbetet. Slammet kan tas upp med en lämplig slampump alternativt med ett annat kärl. När det gäller WC-slam bör tekniken för egen hantering vara en del av processen i avloppsanordningen, där enbart redan avvattnat slam hanteras av fastighetsägaren.

Vissa avloppsanordningar består av ett filtermaterial (så kallade grävattenfilter) som ska bytas ut efter en viss användningstid. Hur ofta detta ska göras beror på fabrikat. Det är viktigt att kompostbehållaren har en tillräcklig volym för att kunna ta hand om och hygienisera materialet. Filtermaterialet ska hanteras på samma sätt som slam.

Om en större mängd slam ska läggas i en komposteringsbehållare måste det avvattnas.

- Avvattning sker lämpligast genom att slammet överförs till en anordning eller behållare som fångar upp slammet och låter överskottsvattnet gå tillbaka till slamavskiljarens första kammare.
- Slammet kan även avvattnas via fiberduk i en grusfilterbrunn, placerad i omedelbar anslutning till infiltrationsplatsen. Överskottsvattnet från slammet infiltreras då på samma plats som det övriga avloppsvattnet.

Ansökan/Anmälan

Om du tänker kompostera avloppsslam på din fastighet krävs ansökan om tillstånd och för latinkompostering krävs en anmälan till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund. Blanketter hittar du på www.smohf.se.